

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative

(nr. 287 din 29.11.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative nr. 287 din 29.11.2019, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către deputații în Parlament Dan Perciun și Radu Marian, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea unor poziții din Legea nr. 489/1999 și Legea nr. 156/1998, prin care se propune instituirea unui plafon la calcularea bazei anuale de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, care nu va depăși 5 salarii medii lunare pe economie pentru anul respectiv înmulțite cu 12 sau la numărul de luni care persoana a înregistrat venit asigurat.

3. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, întrucât vizează intervenții asupra unor acte normative de natură organică, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, astfel fiind incidente prevederile art. 66 și a art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. La elaborarea proiectului de lege, autorul a ținut cont de prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

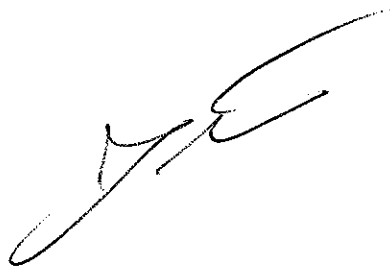
5. Totuși, de ordin tehnic, se recomandă ca, din textul art. I, se vor exclude cuvintele ”și completările” iar la alineatul (2¹) propus spre completare, textul ”sau la numărul de luni în care persoana a înregistrat venit asigurat” urmează a fi reformulat întru concretizarea numărului de luni pentru care se face calculul

6. De drept, ținem să atragem atenția că, urmare a operării modificărilor menționate în proiect, economiile prognozate se vor obține totuși din eliminarea posibilității obținerii unor mărimi mari ale pensiilor, iar principiul retroactiv ne fiind posibil de a fi aplicat, se va naște o inechitate vădită între persoanele care primesc pensii exorbitante, în raport cu cei care au contribuit deja suficient pentru a-i putea fi stabilită în următorul an pensia, însă nu după aceleași criterii. În sensul dat, principiul contributivității practic își pierde din sens și aplicabilitate, iar siguranța raporturilor juridice cetățean-stat, unde statul se obligă să ofere în măsura contribuției cetățeanului poate fi pus la îndoială, fapt care ar putea fi ulterior și obiect de sesizare la Curtea Constituțională.

7. În sensul celor menționate supra, atenționăm a se lua în considerare următoarele prevederi ale Hotărârilor Curții Constituționale; HCC nr. 20/2017 punctele 49,50 ”49. Curtea reiterează că asigurările sociale constituie un subsistem al sistemului de protecție socială, instituit și garantat de stat și fundamentat pe principiul contributivității. 50. În Hotărârea nr. 19 din 19 iulie 2016, deși obiectul sesizării viza cuantumul pensiilor, Curtea a statuat cu titlu de principiu că: „[...] prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana practic își câștigă dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității. Dreptul la pensie este un drept preconstituit încă din perioada activă a vieții individului, acesta fiind obligat prin lege să contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual raportat la nivelul venitului realizat. Corelativ, se naște obligația statului ca în perioada pasivă a vieții individului să-i plătească o pensie al cărei cuantum să fie guvernat de principiul contributivității, cele două obligații fiind intrinsec și indisolubil legate.”; HCC nr. 19/2016 punctul 56 ” 56. Astfel, prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana practic își câștigă dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității. Dreptul la pensie este un drept preconstituit

încă din perioada activă a vieții individului, acesta fiind obligat prin lege să contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual raportat la nivelul venitului realizat. Corelativ, se naște obligația statului ca în perioada pasivă a vieții individului să-i plătească o pensie al cărei cuantum să fie guvernat de principiul contributivității, cele două obligații fiind intrinsec și indisolubil legate.”

8. În concluzie, relevăm că, prezentul proiect contravine conceptual normei constituționale, în vederea respectării principiului contributivității care este direct corelat cu dreptul principial de creanță fiscală, unde, statul își asumă perceperea taxelor și contribuțiilor sociale, în sensul termenilor de drept real. Dreptul de proprietate a persoanei care a contribuit la bugetul asigurărilor sociale devine unul de proprietate, acesta fiind consfințit și protejat prin prisma art. 46 din Constituția Republicii Moldova. Totodată, având în vedere cele menționate supra, autorul ar putea ulterior promova conceptul proiectului dat, doar în condițiile în care contribuția la fondul de asigurări sociale va fi limitată direct proporțional la cuantumul necesar pentru stabilirea pensiei (în cazul proiectului dat 5 salarii medii lunare pe economie).

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție

Executor:

Iacub Alexandru, tel.: 825